

Datum
2015-10-28

Vår referens
FB

Diarienummer Fi2015/1581

Finansdepartementet
Jakobsgatan 24
111 52 Stockholm

Remissvar: En kommunallag för framtiden (SOU 2015:24)

Vårdföretagarna, som är en arbetsgivar- och branschorganisation för privata vård- och omsorgsgivare, vill härmed lämna följande synpunkter på ovanstående remiss.

Inledning

Vårdföretagarna har tidigare lämnat synpunkter på utredningens delbetänkande Privata utförare – kontroll och insyn (SOU 2013:53), där de delar som rör kommunalt ansvar i förhållande till privat utförd verksamhet samt allmänhetens behov av insyn och information togs upp. I detta remissvar till slutbetänkandet för En kommunallag för framtiden (SOU 2015:24) har Vårdföretagarna haft fortsatt fokus på förslag som påverkar privata vård- och omsorgsgivare. Därför avstår Vårdföretagarna att kommentera de övriga förslag som enbart har inverkan på strukturen och verksamhetsformer i landets kommuner och landsting.

Vårdföretagarna ställer sig positiva till utredningens tilläggsdirektiv (dir.2013:100), där en viktig del har varit att utredaren ska överväga om kommunallagen kan göras mer konkurrensneutral mellan olika utförare av kommunal verksamhet.

Konkurrensneutralitet, 2 kap. 10 §

Utredningen lyfter viktiga frågeställningar kring konkurrens mellan det offentliga och privata näringslivet. Vårdföretagarna delar utredningens bild av att de privata utförarna ofta har ett underläge gentemot de kommunala aktörerna. Kommunala aktörer har inte sällan fördelar som inte är marknadsbetingade och som de privata företagen inte kan dra fördel av. Det kan bland annat handla om möjlighet att nyttja kommunens lokaler, ha direktkontakt med styrande tjänstemän eller om ekonomisk stabilitet genom politiska beslut. Detta är en problematik som Vårdföretagarnas medlemsföretag ofta vittnar om.

Vårdföretagarna anser att det är av yttersta vikt med konkurrensneutralitet på de vård- och omsorgsmarknader som växer fram. Oavsett om en viss verksamhet bedrivs i egen regi eller om det är ett företag som bedriver verksamheten på

uppdrag av kommunen eller landstinget, bör samma krav ställas på hur verksamheten bedrivs och likaså bör verksamheterna följas upp enligt samma mall. Till det kommer vikten av att upprätthålla konkurrensneutralitet på de marknader där offentliga och privata aktörer konkurrerar om samma kunder, patienter eller brukare. Utredarens förslag är att det i kommunallagen ska föras in ett målsättningsstadgande. När kommuner och landsting agerar på en marknad, ska de verka för att uppträda konkurrensneutralt. Detta ska gälla om inte annat följer av lag eller annan författning. Vårdföretagarna ser detta som en självklarhet för att en sund konkurrens ska råda och ställer sig mycket positiva till förslaget.

Styrning och uppföljning av verksamhet som bedrivs i egen regi, 5 kap. 2 §

I betänkandets kapitel 6 om styrning och uppföljning av verksamhet som bedrivs i egen regi, diskuteras vikten av att medborgarna har rätt att förutsätta att kommuner och landsting bedriver ett aktivt uppföljningsarbete avseende all verksamhet, oavsett om den bedrivs av privata utförare eller i egen regi. Utredaren menar att det av konkurrensskäl finns anledning att inte ställa upp andra mål eller tillämpa andra metoder för uppföljning av verksamhet som bedrivs i egen regi än de som tillämpas för privat verksamhet. Det är ett resonemang som Vårdföretagarna anser är viktigt. Lika så att kommunfullmäktige inför varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för skötseln av kommunalt, landstings eller privat driven vård och omsorg. Det mest centrala i diskussionen om välfärdens tjänster måste vara kvaliteten och inte driftsformen. Alla medborgare har rätt att förutsätta att kommuner och landsting bedriver ett aktivt uppföljningsarbete gällande all verksamhet, oavsett om den bedrivs av privata utförare eller i egen regi. Därför är det av betydande vikt att det finns bra kvalitetsparametrar för allmänheten att jämföra och därifrån göra medvetna val.

En webbaserad kommunal anslagstavla, 8 kap 18 §

Förslaget med en övergång till en webbaserad kommunal anslagstavla är en bra och naturlig utveckling av informationsspridning. Medlemsföretag inom Vårdföretagarnas Bransch Personlig Assistans uppger att tillgängligheten för brukarna att på ett smidigt sätt kunna ta del av demokratiska beslut är begränsad i många kommuner. En webbaserad anslagstavla kommer öppna upp möjligheten för fler att kunna följa vad som händer i kommunen.

Vårdföretagarna

Fredrik Borelius
Näringspolitisk expert